

Biuletyn Roku Czochralskiego

Biuletyn Społecznego Komitetu Roku Czochralskiego

Wrocław

23 maja 2015 r.

rok IV, numer **15/120**

Wydarzenia związane z Janem Czochralskim

- ▶ 2014 r. – Piotr Matusak – *Działalność polskich organizacji naukowych i stowarzyszeń technicznych na rzecz obronności kraju w latach 1918-1945* – wyd. Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny, Siedlce 2014, stron 302, ISBN 978-83-7051-738-0 [w książce są liczne informacje o działalności J. Czochralskiego]
- ▶ 20 stycznia 2015 r. – projekcja filmu "Powrót chemika" – ceremonia podpisania porozumienia o współpracy pomiędzy NCBiR a Województwem Kujawsko-Pomorskim, Kino Centrum, Toruń
- ▶ 16 marca - Dzień patrona w Gimnazjum nr 3, Oleśnica
- ▶ kwiecień – P.E. Tomaszewski – *Miroslaw Władysław Nader: Rok Jana Czochralskiego* (...) [recenzja] – Kwartalnik Historii Nauki i Techniki, r. 60, nr 1, s. 247-256 (2015)
- ▶ maj – Paweł E. Tomaszewski – *Jan Czochralski - historia człowieka niezwykłego* – Prace Komisji Historii PAU, tom XIII, 57-72
- ▶ 13 maja – Paweł Tomaszewski – *Tajemnice Jana Czochralskiego* – konferencja: *Polska myśl techniczna w II Wojnie Światowej. W 70. rocznicę zakończenia działań wojennych w Europie* – Centralna Biblioteka Wojskowa, Warszawa [34]
- ▶ 13 maja – Zbigniew Tucholski – *Stop kolejowy Bahnmetal (Metal B) profesora Jana Czochralskiego i jego militarne zastosowanie* – konferencja: *Polska myśl techniczna w II Wojnie Światowej. W 70. rocznicę zakończenia działań wojennych w Europie* – Centralna Biblioteka Wojskowa, Warszawa
- ▶ 1 maja – emisja filmu *Powrót chemika* – TVP Historia

Zapowiedzi

- ♥ 28 maja – emisja filmu *Powrót chemika* – TVP Polonia, godz. 23:35
- ♥ 29 maja – emisja filmu *Powrót chemika* – TVP Polonia, godz. 4:55
- ♥ 30 maja – emisja filmu *Powrót chemika* – TVP Polonia, godz. 14:55 – www.teleman.pl/tv/Powrot-Chemika-1224658

Informacje prasowe i internetowe

- ♦ 5 listopada 2014 r. – Mariusz Olczak – "*POWRÓT CHEMIKA*". *Dzisiaj w TVP 2, godz. 0.05.* – https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=751352618234683&id=100000798555969 [dokumenty AK o J. Czochralskim]

- ◆ *Powrót chemika* – www.film Polski.pl/fp/index.php?film=1236260 [opis filmu i lista twórców]
- ◆ 13 stycznia 2015 r. – *Zaproszenie na ceremonię podpisania porozumienia o współpracy pomiędzy NCBR a Województwem Kujawsko-Pomorskim* – www.chem.umk.pl/
- ◆ 30 kwietnia [?] 2015 r. – *Warto wiedzieć o Janie Czochralskim* – www.atut.ig.pl/?aktualnosci,51 [o filmie i o książkach]
- ◆ 30 kwietnia – *Jan Czochralski bliżej* – www.naukaonline.pl/news/item/1628-na-biezaco-wzor [o filmie]

* * * * *

Jan Czochralski w podręcznikach szkolnych

Rok Jana Czochralskiego przeszedł już do historii. Nie oznacza to, że Czochralski powinien również "zniknąć". Poszukajmy go w podręcznikach do fizyki lub chemii - czy znalazło się tam dla niego trwałe miejsce? Czy młodzież dowie się czegoś o tym wielkim polskim uczonym?

W czerwcu 2012 r. ukazał się podręcznik **Grzegorza Karwasza i Magdaleny Więcek** pt. *Fizyka współczesna* wydany przez Zakład Dydaktyki Fizyki Instytutu Fizyki Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Jest to tzw. "Toruński podręcznik do fizyki", w którego części IV. *Fizyka współczesna i Astrofizyka* jest rozdział o Janie Czochralskim jako ojcu epoki krzemowej (strony 124-125). Dziękujemy! Tekst podręcznika jest dostępny w internecie pod adresem:

www.researchgate.net/publication/259558333_Fizyka_wspczesna_%28Modern_Physics%29

Apelujemy więc do nauczycieli fizyki - w którym z używanych przez Państwa podręczniku jest coś o Janie Czochralskim?

* * * * *

Sidolówka przestaje straszyć

Przez dziesięć lat w angielskiej wersji Wikipedii można było znaleźć informacje o tym, że prof. Jan Czochralski był (współ)autorem ręcznego granatu zaczepnego wz. R-4 zwanego potocznie "sidolówką" (polska wersja podaje nazwisko Władysława Pankowskiego jako twórcę granatu). W podziemnych zbrojowniach AK wyprodukowano podobno około 350 tysięcy tych granatów.

Niestety, autor notatki, red. Krzysztof Machocki (ps. Halibutt), rzecznik prasowy Stowarzyszenia Wikimedia Polska, nie był w stanie przypomnieć sobie źródła tej zaskakującej wiadomości. Przypuszcza, że nie było zbyt poważne i dlatego informacja ta została **usunięta** z Wikipedii. Dziękujemy! Szkoda tylko, że będzie nadal funkcjonować w obiegu, bo można ją znaleźć i w innych rejonach Internetu i w różnych językach. Co raz trafiło do Internetu, to pozostanie tam na zawsze!

* * * * *

Paweł Tomaszewski
INTiBS PAN